

ΟΜΑΔΑ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΤΗΣ Ε.Ε.Μ.Ε. “ΜΟΥΣΙΚΑ ΣΧΟΛΕΙΑ”

ΔΙΑΔΙΚΤΥΑΚΗ ΗΜΕΡΙΔΑ

“Ψηφιακές Προσεγγίσεις στη Διδασκαλία Μουσικής στο Μουσικό Σχολείο: Διδακτικές Προτάσεις και Καλές Πρακτικές”

Πρόγραμμα Ημερίδας

17:20 - 17:35: Σύνδεση στην πλατφόρμα - καλωσόρισμα από την Πρόεδρο της Ε.Ε.Μ.Ε. κ. **Ελισσάβετ Περακάκη** κα την Επικεφαλής της Ομάδας Εργασίας για τα Μουσικά Σχολεία κ. **Ανθούλα Κολιάδη - Τηλιακού**

17:35-17:50: “Ατομικά μαθήματα μουσικού οργάνου στην ψηφιακή εποχή: τεχνολογική ενίσχυση ή μετατόπιση παραδείγματος;”
Δρ. Γιάννης Μυγδάνης, Εντεταλμένος Διδάσκων, Τμήμα Μουσικών Σπουδών ΕΚΠΑ

17:50-18:05: “Από την Τεχνολογική Ενίσχυση στον Παιδαγωγικό Σχεδιασμό των Μουσικών Μαθημάτων στο Μουσικό Σχολείο”
Κωνσταντίνος Κερασόβιτης, Εκπαιδευτικός Μουσικής, Υπ. Διδάκτορας Παν. Θεσσαλίας, Μουσικό Σχολείο Λαμίας

18:05-18:20: “Ψηφιακά μέσα και καλές πρακτικές στη διδακτική της ελληνικής παραδοσιακής μουσικής και της ψαλτικής τέχνης”
π. Θεόδωρος Τσαρπατζίδης, MA, PhD Ειδικός Μουσικοπαιδαγωγός-Επισκέπτης Καθηγητής ΤΜΕΤ, Πανεπιστήμιο Μακεδονίας

18:20- 18:35: “Μουσική διαδρομή σε ...ρυθμό Swing”
Ευαγγελία Τσιούκα, Εκπαιδευτικός Μουσικής Μουσικό Σχολείο Λάρισας (διδασκαλία πιάνου και διδασκαλία / διεύθυνση του Χορωδιακού Συνόλου MusicArte)

18:35-18:50: “Η μουσική στον κινηματογράφο: πώς ο ήχος αφηγείται την εικόνα”
Μαριλένα Δικταμπανίδου, Εκπαιδευτικός μουσικής και φυσικής στη δευτεροβάθμια εκπαίδευση Δ Αθήνας.

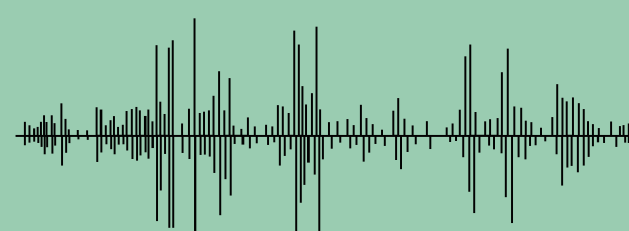
18:50-19:05: “Συνηχώ και Δημιουργώ”
Ευδοξία Μπανανή, Μουσικός- Εκπαιδευτικός Μουσικής

19:05- 19:20: “Ατομικό μάθημα οργάνου και μουσικό σύνολο: Προσεγγίσεις και διασυνδέσεις”
Μάριος Σκαμνέλος, Μουσικοπαιδαγωγός (Ma) PhD cand (Παν. Ιωαννίνων)

19:20-19:35: “Το Backing Track ως Ψηφιακό Μαθησιακό Περιβάλλον στη Διδασκαλία Blues Πιάνου”
Ερμανουήλ Μάρκου, Εκπαιδευτικός Μουσικής ΠΕ79.01 (Ειδίκευση: Πιάνο), Μουσικό Σχολείο Λαμίας

19:35-19:50: “Διδακτική πλαισίωση και αξιοποίηση ψηφιακών μέσων στο ατομικό μάθημα μουσικής”
Δρ. Αντώνης Ι. Κωνσταντινίδης, Σύμβουλος Εκπαίδευσης Μουσικής Επιστήμης Ανατ. Θεσσαλονίκης, Αντιπρόεδρος Κρατικής Ορχήστρας Θεσσαλονίκης

19:50 - 20:00: ΓΕΝΙΚΗ ΣΥΖΗΤΗΣΗ - ΚΛΕΙΣΙΜΟ ΗΜΕΡΙΔΑΣ

“ΨΗΦΙΑΚΕΣ ΠΡΟΣΕΓΓΙΣΕΙΣ ΣΤΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑ ΜΟΥΣΙΚΗΣ ΣΤΟ ΜΟΥΣΙΚΟ ΣΧΟΛΕΙΟ:
ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ ΚΑΙ ΚΑΛΕΣ ΠΡΑΚΤΙΚΕΣ”

Περίληψεις- Βιογραφικά

“Η μουσική στον κινηματογράφο πώς ο ήχος αφηγείται την εικόνα”

Μαριλένα Δικταμπανίδου

Καθηγήτρια Μουσικής και Φυσικής στη Δευτεροβάθμια Εκπαίδευση Δ' Αθήνας

Περίληψη: Το εκπαιδευτικό σενάριο «Η μουσική στον κινηματογράφο: πώς ο ήχος αφηγείται την εικόνα» απευθύνεται σε μαθητές/τριες της Γ' Γυμνασίου και υλοποιείται σε 2 διδακτικές ώρες στο μάθημα της Μουσικής. Στόχος του είναι η κατανόηση του ρόλου της μουσικής στον κινηματογράφο ως μέσου αφήγησης και συναισθηματικής ενίσχυσης της εικόνας. Οι μαθητές, μέσα από διερευνητικές και συνεργατικές δραστηριότητες, συγκρίνουν σκηνές με και χωρίς μουσική, αναλύουν τη σχέση εικόνας-ήχου και δημιουργούν απλή μουσική συνοδεία με ψηφιακά εργαλεία όπως το Chrome Music Lab. Η αξιολόγηση είναι διαμορφωτική και δίνεται έμφαση στη συμμετοχή, τη συνεργασία και τον αναστοχασμό

Βιογραφικό σημείωμα: Ονομάζομαι Μαρία Ελένη Δικταμπανίδου. Έχω σπουδάσει κλασική κιθάρα και ανώτερα θεωρητικά στο Εθνικό Ωδείο Αθηνών και έχω ολοκληρώσει πανεπιστημιακές σπουδές στους τομείς των Μουσικών Σπουδών και των Φυσικών Επιστημών. Είμαι κάτοχος μεταπτυχιακών τίτλων «Δραματική τέχνη και παραστατικές τέχνες στην εκπαίδευση και δια βίου μάθηση» και «Οικονομική της εκπαίδευσης και διαχείριση σχολικών μονάδων». Μιλώ τρεις γλώσσες και δουλεύω με αγάπη κι αφοσίωση στη δημόσια εκπαίδευση από το 2008, σε πρωτοβάθμια και δευτεροβάθμια.

“Από την Τεχνολογική Ενίσχυση στον Παιδαγωγικό Σχεδιασμό των Μουσικών Μαθημάτων στο Μουσικό Σχολείο”

Κωνσταντίνος Κερασοβίτης

Εκπαιδευτικός Μουσικής Υπ. Διδάκτορας Παν. Θεσσαλίας, Μουσικό Σχολείο Λαμίας

Περίληψη: Η απλή ενσωμάτωση ψηφιακών εργαλείων στα μουσικά μαθήματα συχνά περιορίζεται σε επιφανειακή «τεχνολογική ενίσχυση», χωρίς ουσιαστική αλλαγή της μαθησιακής διαδικασίας. Η εισήγηση αναδεικνύει τον παιδαγωγικό σχεδιασμό ως καθοριστικό παράγοντα για την αποτελεσματική ενσωμάτωση των ΤΠΕ. Μέσα από ένα οργανωμένο πλαίσιο σχεδιασμού εξετάζεται πώς τα ψηφιακά μέσα μπορούν να ενταχθούν με συνέπεια και σκοπιμότητα στα μουσικά μαθήματα, υποστηρίζοντας σαφείς μαθησιακούς στόχους, διαφοροποιημένες διδακτικές στρατηγικές και σύγχρονες μορφές αξιολόγησης. Η τεχνολογία προσεγγίζεται ως οργανικό μέρος ενός σύγχρονου μαθησιακού περιβάλλοντος που ενισχύει τη δημιουργικότητα, τη συνεργασία και τη μεταγνωστική ανάπτυξη των μαθητών/τριών.

Βιογραφικό: Ο Κωνσταντίνος Κερασοβίτης είναι Σύμβουλος Β' Μουσικής στο Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής (ΙΕΠ). Είναι απόφοιτος του Τμήματος Μουσικών Σπουδών του Ιονίου Πανεπιστημίου και κάτοχος μεταπτυχιακού τίτλου στη «Μουσική Παιδαγωγική» από το Πανεπιστήμιο Λευκωσίας. Επιπλέον, κατέχει πτυχία Ανώτερων Θεωρητικών (Φυγής), Πιάνου και Ακορντεόν, καθώς και πτυχίο από το Ελληνικό Ανοικτό Πανεπιστήμιο, με ειδίκευση στις «Σπουδές στον Ευρωπαϊκό Πολιτισμό». Είναι, επίσης, υποψήφιος διδάκτορας Μουσικής Παιδαγωγικής στο Πανεπιστήμιο Θεσσαλίας. Έχει πολυετή διδακτική εμπειρία στην ιδιωτική εκπαίδευση, στη δημόσια Πρωτοβάθμια και Δευτεροβάθμια Εκπαίδευση (Μουσικά Σχολεία), καθώς και στην Εκπαίδευση Ενηλίκων (ΣΑΕΚ-ΣΔΕ). Τα ερευνητικά του ενδιαφέροντα επικεντρώνονται στη διδακτική της μουσικής, στις κοινωνιολογικές και κοινωνικοπολιτισμικές προσεγγίσεις της μουσικής εκπαίδευσης, καθώς και στη διερεύνηση της σχέσης μουσικής, κοινωνίας και πολιτισμού

“Διδακτική πλαισίωση και αξιοποίηση ψηφιακών μέσων στο ατομικό μάθημα μουσικής”

Δρ. Αντώνης Ι. Κωνσταντινίδης

Σύμβουλος Εκπαίδευσης Μουσικής Επιστήμης Ανατ. Θεσσαλονίκης
Αντιπρόεδρος Κρατικής Ορχήστρας Θεσσαλονίκης

Περίληψη: Η εξατομικευμένη ή και ομαδική διδασκαλία μουσικών οργάνων στο πλαίσιο του προγράμματος των Μουσικών Σχολείων στοιχειοθετούν για τον εκπαιδευτικό μία πρόκληση στην οποία καλείται να ανταπεξέλθει με παιδαγωγικό σχεδιασμό και συγκεκριμένη στοχοθεσία. Στο πλαίσιο αυτό η αξιοποίηση τεχνολογίας αποτελεί μία πραγματικότητα η οποία δεν μπορεί να αγνοηθεί αφού λειτουργεί ως μέσο ενίσχυσης της τεχνικής, θεωρητικής και ερμηνευτικής προόδου του μαθητή με πολλαπλές εφαρμογές. Η παρούσα εισήγηση επιχειρεί να αναδείξει την ανάγκη και να ανιχνεύσει τις προϋποθέσεις της ενσωμάτωσης των ψηφιακών μέσων στο ατομικό μάθημα μουσικής, όπου η δια ζώσης διδασκαλία πλαισιώνεται και υποστηρίζεται από την τεχνολογία, διευκολύνοντας μέσα από την εξατομικευση, την καλλιέργεια μεταγνωστικών δεξιοτήτων των μαθητών/τριών. Τελικός στόχος αποτελεί πάντοτε η διαμόρφωση ενός σύγχρονου, ευέλικτου, αποτελεσματικού και παιδαγωγικά τεκμηριωμένου μοντέλου μουσικής διδασκαλίας η οποία θα προσφέρεται στους μαθητές/τριες ως μία διακριτή, σε σχέση με το παρελθόν, βιωματική εμπειρία.

Βιογραφικό: Ο Αντώνης Κωνσταντινίδης είναι διδάκτορας μουσικολογίας και υπηρετεί ως Σύμβουλος Εκπαίδευσης Μουσικής Ανατολικής Θεσσαλονίκης. Σπούδασε Μαθηματικά, Μουσικολογία και Θεολογία στο Α.Π.Θ. Ως υπότροφος του Ι.Κ.Υ. εκπόνησε διδακτορική διατριβή στο Τμήμα Μουσικών Σπουδών του Παν. Αθηνών με επιβλέποντα καθηγητή τον Γρηγόρη Στάθη. Η μεταπτυχιακή παιδαγωγική του ειδίκευση επικεντρώθηκε στην ανάλυση της δομής και των στόχων του Αναλυτικού Προγράμματος Σπουδών για το μάθημα της Μουσικής. Διακρίθηκε στο διαγωνισμό του Α.Σ.Ε.Π. για την πρόσληψη εκπαιδευτικών Μουσικής και το 2002 διορίστηκε στη δημόσια εκπαίδευση. Υπηρέτησε ως εκπαιδευτικός στο Μουσικό Σχολείο Θεσσαλονίκης και ως υπεύθυνος Πολιτιστικών Θεμάτων της Δ/νσης Δ/βάθμιας Εκπαίδευσης Αν. Θεσσαλονίκης. Εκπόνησε το Αναλυτικό Πρόγραμμα Σπουδών της Βυζαντινής Μουσικής για την Α' και Β' Γυμνασίου των Μουσικών Σχολείων και επικαιροποίησε το Αναλυτικό Πρόγραμμα Σπουδών για το μάθημα της Μουσικής στο Γυμνάσιο. Από το 2019 είναι επιμορφωτής Β' Επιπέδου Τ.Π.Ε. στον κλάδο των Καλών Τεχνών. Ως μουσικοκριτικός, συνεργάστηκε με τις εφημερίδες «Μακεδονία της Κυριακής» και «Θεσσαλονίκη» και το 2003 εκλέχθηκε τακτικό μέλος της «Ένωσης Ελλήνων Μουσικών και Θεατρικών Κριτικών». Διετέλεσε επί δύο θητείες πρόεδρος του «Συλλόγου Αποφοίτων του Τμ. Μουσικών Σπουδών ΑΠΘ» και μέλος του ΔΣ της «Βυζαντινής Λειτουργικής Σκηνής - Κέντρο Εκκλησιαστικής Μουσικής». Τον Ιανουάριο του 2020 με απόφαση του Υπουργείου Πολιτισμού διορίστηκε Αντιπρόεδρος του Δ.Σ. της «Κρατικής Ορχήστρας Θεσσαλονίκης».

“Το Backing Track ως Ψηφιακό Μαθησιακό Περιβάλλον στη Διδασκαλία Blues Πιάνου”

Εμμανουήλ Μάρκου,
Εκπαιδευτικός Μουσικής ΠΕ79.01 (Ειδικευση: Πιάνο), Μουσικό Σχολείο
Λαμίας

Περίληψη: Η εισήγηση προτείνει το backing track ως ένα δυναμικό ψηφιακό μαθησιακό περιβάλλον για τη διδασκαλία του blues πιάνου, όπου η βιωματική εμπειρία προηγείται της θεωρίας. Ο μαθητής προσεγγίζει το swing, τη blues scale και τη μορφή του 12-bar blues παίζοντας μέσα στο αρμονικό και ρυθμικό πλαίσιο του backing track και στη συνέχεια οδηγείται στην κατανόηση των δομικών στοιχείων. Μέσα από διαδικασίες call and response, τη σταδιακή μετάβαση από την αναπαραγωγή στον αυτοσχεδιασμό και τη χρήση ηχογράφησης για αναστοχασμό, το backing track λειτουργεί ως ψηφιακός συνεργάτης που μετασχηματίζει τη διδασκαλία από παθητική σε εμπειρική και δημιουργική.

Βιογραφικό: Ο Εμμανουήλ Σ. Μάρκου είναι καθηγητής μουσικής στη Δευτεροβάθμια Εκπαίδευση και διδάσκει πιάνο και ανώτερα θεωρητικά σε Μουσικά Σχολεία και ωδεία. Είναι απόφοιτος του Τμήματος Μουσικών Σπουδών του Ιονίου Πανεπιστημίου με κατεύθυνση την εκτέλεση jazz πιάνου και κάτοχος integrated master. Διαθέτει δίπλωμα πιάνου με Άριστα και Α΄ Βραβείο, καθώς και πτυχία Αρμονίας, Αντίστιξης και Φυγής. Έχει πολυετή διδακτική εμπειρία στη μουσική εκπαίδευση και συμμετέχει ενεργά σε επιμορφωτικά προγράμματα, ενώ έχει υλοποιήσει επιμορφωτικό έργο ως επιμορφωτής του ΙΕΠ σε δράσεις κατάρτισης εκπαιδευτικών. Το επιστημονικό και παιδαγωγικό του ενδιαφέρον εστιάζει στη δημιουργική μάθηση, τον αυτοσχεδιασμό, τις ψηφιακές τεχνολογίες στη μουσική εκπαίδευση και τις σύγχρονες διδακτικές προσεγγίσεις στο πιάνο. Έχει δημοσιεύσει μουσικοπαιδαγωγικά σενάρια STEAM σε συλλογικό τόμο του ΕΚΠΑ και είναι συγγραφέας της ποιητικής συλλογής «Συναισθηματολογίες».

“Συνηχώ και Δημιουργώ”

Ευδοξία Μπανανή
Μουσικός- Εκπαιδευτικός Μουσικής

Περίληψη: Στην παρουσίαση προτείνεται ένα σενάριο διδασκαλίας που αφορά στη Διάκριση Μονοφωνίας, Πολυφωνίας, Ομοφωνίας καθώς και την κατανόηση της έννοιας της συνηχής ως παράγοντα εξέλιξης της μουσικής. Επίσης το σενάριο αναφέρεται στην κατάταξη των οργάνων σε μονοφωνικά και πολυφωνικά και στη συνειδητοποίηση του ρόλου κάθε οργάνου ή φωνής σε μουσικές συνθέσεις. Καθώς απευθυνόμαστε σε μαθητές και μαθήτριες της Β τάξης του Μουσικού Γυμνασίου, η ακρόαση και η ανάλυση των μουσικών παραδειγμάτων αποτελεί μια βάση για την κατανόηση της θεωρητικής προσέγγισης, αλλά το σχέδιο μαθήματος γίνεται πιο ελκυστικό μέσω της χρήσης της τεχνολογίας. Η απλή χρήση των οργάνων της τάξης, μπορεί να υποστηρίξει τις λέξεις κλειδιά (μονοφωνικό ή πολυφωνικό όργανο), όπως και η μουσική γραφή-σύνθεση σε λογισμικά που γνωρίζουν όλοι εξάγει δημιουργικά αποτελέσματα. Η ομαδοσυνεργαστική διαδικασία, ο πειραματισμός, η διερεύνηση και η παρουσίαση των παραδειγμάτων που θα εκπονήσουν οι μαθητές ορίζουν τα αποτελέσματα της επίτευξης των διδακτικών στόχων. Επίσης η ενθάρρυνση και η χρήση διαφοροποιημένων τεχνικών μπορεί να αποδειχθεί κλειδί για την μάθηση και τον αναστοχασμό.

Βιογραφικό: Η Ευδοξία Μπανανή γεννήθηκε στην Αθήνα και σπούδασε κλασική κιθάρα, πιάνο, μονωδία και Ανώτερα Θεωρητικά. Κατέκτησε τα πτυχία Αρμονίας, Αντίστιξης, Φυγής και το Δίπλωμα Σύνθεσης με καθηγητή τον Γιώργο Μηνά. Είναι πτυχιούχος του προγράμματος «Ευρωπαϊκές Σπουδές: Ιστορία, Κοινωνία, Πολιτισμός» του τμήματος Ανθρωπιστικών Σπουδών του ΕΑΠ, έλαβε μεταπτυχιακό τίτλο σπουδών από το Τμήμα Επικοινωνίας, Μέσων και Πολιτισμού του Παντείου Πανεπιστημίου στην κατεύθυνση «Πολιτιστική Διαχείριση» και μεταπτυχιακό τίτλο ειδίκευσης στο πρόγραμμα «Φιλοσοφία και Τέχνες» από το ΕΑΠ. Δίδαξε σε Ωδεία και Μουσικές Σχολές και διορίστηκε στη Δημόσια Εκπαίδευση το 2003. Συμμετέχει συχνά σε συναυλίες ως συνθέτης, σολίστ και χορωδός. Έχει δημιουργήσει έργα μουσικής δωματίου, μουσική για παιδικό θέατρο και για βωβό κινηματογράφο, χορωδιακές επεξεργασίες ελληνικών και ξένων τραγουδιών και διασκευές για 2 κλασικές κιθάρες. Έχουν δημοσιευτεί μελέτες της για την μουσική εκπαίδευση, συμμετέχει δισκογραφικά σε έργα Ελλήνων Συνθετών και έχει βραβευτεί για το έργο της «Ρέμβη» για φλάουτο και πιάνο.

“Ατομικά μαθήματα μουσικού οργάνου στην ψηφιακή εποχή: τεχνολογική ενίσχυση ή μετατόπιση παραδείγματος;”

Δρ. Γιάννης Μυγδάνης
Εντεταλμένος Διδάσκων, Τμήμα Μουσικών Σπουδών ΕΚΠΑ

Περίληψη Οι ραγδαίες εξελίξεις στις σύγχρονες τεχνολογίες και στα ψηφιακά μέσα αναδιαμορφώνουν τους τρόπους με τους οποίους οι μαθητές βιώνουν, εμπλέκονται, μαθαίνουν και παράγουν μουσική, διαμορφώνοντας νέους πολυτροπικούς μουσικούς γραμματισμούς και νέες προσδοκίες από το ατομικό μάθημα οργάνου. Ωστόσο, η αξιοποίηση τεχνολογικών στοιχείων στη μουσική διδασκαλία και μάθηση συχνά περιορίζεται είτε στην «αντικατάσταση» προϋπαρχουσών πρακτικών—δηλαδή στη χρήση εργαλείων ώστε οι εκπαιδευτικοί να επιτελούν τις ίδιες διεργασίες όπως πριν, απλώς με διαφορετικό μέσο—είτε στην «ενίσχυση», ως μια απλή ψηφιοποίηση ή βελτίωση υλικού, χωρίς να καλλιεργείται μια ολιστική ψηφιακή εκπαιδευτική κουλτούρα. Η παρούσα εισήγηση επιχειρεί να οριοθετήσει πεδία ουσιαστικής ένταξης των ψηφιακών μέσων στη διδασκαλία ατομικών μαθημάτων μουσικού οργάνου και να προτείνει ένα πλαίσιο σχεδιασμού δράσεων, ώστε η επιλογή και η αξιοποίησή τους να υπηρετούν σαφείς διδακτικούς στόχους, τον ρυθμό μάθησης και συμπεριληπτικές προοπτικές. Στο πλαίσιο αυτό οι περιοχές ένταξης των ψηφιακών μέσων οργανώνονται γύρω από τη μουσική πράξη και τις μαθησιακές διεργασίες στα πεδία της ακρόασης, της εκτέλεσης, της δημιουργίας, της μουσικής παραγωγής, της κίνησης, της κατασκευής αντικειμένων, της κατανόησης μουσικών εννοιών και της αξιολόγησης. Οι άξονες αυτοί βρίσκονται σε διαρκή αλληλεπίδραση, στη βάση μιας υβριδικής προσέγγισης, όπου η τεχνολογία δεν αντιμετωπίζεται ως «επιπρόσθετο» αλλά ως διευκολυντής στη μαθησιακή διαδικασία. Κλείνοντας συζητούνται οι προκλήσεις εφαρμογής και το διακύβευμα της μετάβασης από την τεχνολογική ενίσχυση σε μια πραγματική μετατόπιση παραδείγματος.

Βιογραφικό Ο Δρ. Γιάννης Μυγδάνης δραστηριοποιείται ως μουσικοπαιδαγωγός, συνθέτης, ερευνητής και σχεδιαστής ψηφιακών εκπαιδευτικών μουσικών λογισμικών. Είναι εντεταλμένος διδάσκων στο Τμήμα Μουσικών Σπουδών του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών (ΕΚΠΑ) και διδάσκει στο μεταπτυχιακό πρόγραμμα «Μουσική Εκπαίδευση σε Τυπικά και Άτυπα Περιβάλλοντα». Σε μεταδιδακτορικό επίπεδο εστιάζει στη Μουσική Εκπαίδευση 4.0, στη διαμόρφωση ανθρωποκεντρικών μετα-ψηφιακών πρακτικών μουσικής διδασκαλίας και μάθησης, στην αξιοποίηση αναδυόμενων και εμβυθιστικών τεχνολογιών, τεχνητής νοημοσύνης και STREAM εκπαίδευσης. Η διδακτορική του διατριβή επικεντρώνεται στην ανάπτυξη εκπαιδευτικών λογισμικών και στην παιδαγωγική αξιοποίηση αναδυόμενων τεχνολογιών στη μουσική εκπαίδευση. Διαθέτει τέσσερις μεταπτυχιακούς τίτλους στις περιοχές της Μουσικής Παιδαγωγικής, της Προχωρημένης Διδασκαλίας, της Εκπαιδευτικής Ηγεσίας, της Διοίκησης και Αναδυόμενων Τεχνολογιών, καθώς και των Πληροφοριακών Συστημάτων, ενώ κατέχει διπλώματα Πιάνου, Διεύθυνσης Χορωδίας και Σύνθεσης. Έχει συμμετάσχει σε περισσότερα από 55 διεθνή συνέδρια και έχει δημοσιεύσει αντίστοιχο αριθμό μελετών σε συλλογικούς τόμους, επιστημονικά περιοδικά και πρακτικά συνέδριων. Ως συνθέτης, έχει παρουσιάσει έργα για θέατρο, ταινίες μικρού μήκους, παραμύθια, παιδικά τραγούδια και ηλεκτροακουστικά έργα, ενώ έχει εκδώσει παρτιτούρες, κύκλους τραγουδιών και ψηφιακά singles με μελοποιήσεις Ελλήνων και ξένων ποιητών. Παράλληλα, συμμετέχει ενεργά στον σχεδιασμό και την ανάπτυξη ψηφιακών μουσικών εκπαιδευτικών λογισμικών, ενδεικτικά των Synth4Kids, DJ Ostomachion, Byzantune, MusApps για τα Μουσικά Σχολεία και C Blues Jam Keys. Εργάζεται ως εκπαιδευτικός μουσικής στο Δημοτικό Σχολείο του Pierce - The American College of Greece. Περισσότερα στην ιστοσελίδα: www.yannismygdanis.com

“Μουσική διαδρομή σε ...ρυθμό Swing”

Ευαγγελία Τσιούκα

Εκπαιδευτικός Μουσικής Μουσικό Σχολείο Λάρισας (διδασκαλία πιάνου και διδασκαλία / διεύθυνση του Χορωδιακού Συνόλου MusicArte)

Περίληψη: Η εισήγηση παρουσιάζει το εκπαιδευτικό σενάριο «Μουσική Διαδρομή με ρυθμό... Swing», το οποίο υλοποιήθηκε στο μάθημα Ατομικού Πιάνου (Α΄-Β΄ Γυμνασίου Μουσικού Σχολείου) στο πλαίσιο της Επιμόρφωσης ΤΠΕ Β2. Με αφετηρία το έργο Straw Hat Strut της Martha Mier, οι μαθητές εξοικειώνονται με το ύφος του Swing, αναπτύσσουν δεξιότητες μουσικής σύμπραξης (4 χέρια στο πιάνο), αυτοσχεδιασμού και σύνθεσης, αξιοποιώντας παράλληλα ψηφιακά εργαλεία όπως το Audacity, το BandLab for Education και το Canva. Το σενάριο αναδεικνύει τη σύνδεση Μουσικής και ΤΠΕ, προάγοντας τη δημιουργικότητα, τη συνεργασία και τη βιωματική μάθηση σε ένα σύγχρονο μαθησιακό περιβάλλον.

Βιογραφικό: Η Ευαγγελία Π. Τσιούκα γεννήθηκε στη Λάρισα και είναι απόφοιτος του Τμήματος Μουσικών Σπουδών (Α.Π.Θ.) και κάτοχος μεταπτυχιακού στις “Σπουδές στην Εκπαίδευση” (Ε.Α.Π.). Έχει πτυχίο και δίπλωμα πιάνου, καθώς και πτυχία ανώτερων θεωρητικών. Από το 2005 διδάσκει πιάνο και διευθύνει χορωδίες στο Μουσικό Σχολείο Λάρισας, συμμετέχοντας σε εκπαιδευτικά και καλλιτεχνικά προγράμματα σε Ελλάδα και εξωτερικό. Δίδαξε στη Μουσική Σχολή Νίκαιας Δήμου Κιλελέρ πιάνο, μουσική προπαίδεια, θεωρητικά και χορωδία (1999-2017) και στο Δημοτικό Ωδείο Λάρισας μουσική προπαίδεια και θεωρητικά (2003-2004). Από το 2017 συνεργάζεται με το Σύγχρονο Ωδείο Λάρισας ως καθηγήτρια πιάνου, ενώ από το 2023 διδάσκει και διευθύνει την Παιδική Χορωδία-Φυτώριο.

Ατομικό μάθημα οργάνου και μουσικό σύνολο: Προσεγγίσεις και διασυνδέσεις

Μάριος Σκαμνέλος

Μουσικοπαιδαγωγός (Ma) PhD cand (Παν. Ιωαννίνων)

Περίληψη: Το μάθημα του μουσικού συνόλου αποτελεί συχνά βασική προτεραιότητα στα Μουσικά Σχολεία, καθώς αποτελεί το κύριο μέσο προβολής των καλλιτεχνικών επιτευγμάτων στην ευρύτερη κοινωνία. Ωστόσο, η έμφαση αυτή ενδέχεται να διαταράξει την ισορροπία της διδασκαλίας του ατομικού οργάνου, στην περίπτωση που ο διδακτικός χρόνος αναλώνεται αποκλειστικά στην κάλυψη των αναγκών του συνόλου. Σκοπός της παρούσας εισήγησης δεν είναι απλώς η πρόταση ενός μοντέλου που να εξισορροπεί τα δύο αντικείμενα, αλλά η ανάδειξη της οργανικής τους σύνδεσης. Υποστηρίζεται ότι η αλληλεπίδραση μεταξύ ατομικής και ομαδικής διδασκαλίας διευρύνει τα μαθησιακά αποτελέσματα, αξιοποιώντας τις ιδιαιτερότητες κάθε μορφής. Στο πλαίσιο του προτεινόμενου σχεδιασμού, κρίνεται απαραίτητη η ενσωμάτωση ψηφιακών εργαλείων, όπως η ηχογράφηση, η ηλεκτρονική μουσική σημειογραφία και οι πλατφόρμες διαμοιρασμού περιεχομένου (YouTube).

Βιογραφικό: Ο Μάριος Σκαμνέλος είναι μόνιμος εκπαιδευτικός στα Μουσικά Σχολεία της δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης και κατά την τρέχουσα περίοδο υπηρετεί στο Μουσικό Σχολείο Αρτας. Παράλληλα με τη διδακτική του δραστηριότητα, αναπτύσσει ερευνητικό και καλλιτεχνικό έργο στον τομέα της μουσικής παιδαγωγικής και της ερμηνείας. Το επιστημονικό του υπόβαθρο εδράζεται στην ολοκλήρωση των σπουδών του στο Τμήμα Λαϊκής και Παραδοσιακής Μουσικής του ΤΕΙ Ηπείρου, όπου εξειδικεύτηκε στο ακορντεόν, ενώ διαθέτει επίσης πτυχίο από το τμήμα Νοσηλευτικής του ίδιου ιδρύματος. Κατέχει Μεταπτυχιακό Δίπλωμα Ειδικευσης στη Μουσική Παιδαγωγική από το Τμήμα Μουσικών Σπουδών του Ιονίου Πανεπιστήμιο. Σήμερα είναι Υποψήφιος Διδάκτωρ στο Τμήμα Μουσικών Σπουδών του Πανεπιστήμιο Ιωαννίνων, όπου εκπονεί διδακτορική διατριβή στον τομέα της μουσικής παιδαγωγικής. Επιπλέον, είναι κάτοχος πτυχίων ανώτερων θεωρητικών (Αρμονίας και Αντίστιξης). Από το 2010 δραστηριοποιείται συστηματικά στη διδασκαλία του ακορντεόν και της θεωρίας της μουσικής σε ιδιωτικά ωδεία. Τα ερευνητικά του ενδιαφέροντα εστιάζονται στη διδακτική του οργάνου και στη διδασκαλία της θεωρίας της μουσικής, με έμφαση στην εφαρμογή σύγχρονων μεθόδων της μουσικής παιδαγωγικής και στην αξιοποίηση πορισμάτων της εκπαιδευτικής έρευνας για τη βελτίωση της διδακτικής πράξης. Έχει συμμετάσχει ως εισηγητής σε πανελλήνια επιστημονικά συνέδρια και έχει προβεί σε δημοσιεύσεις στον χώρο της μουσικής εκπαίδευσης. Παράλληλα, αναπτύσσει έντονη καλλιτεχνική δραστηριότητα ως δεξιοτέχνης του ακορντεόν σε διάφορες εμφανίσεις, καθώς και σε δισκογραφικές παραγωγές.

“Ψηφιακά μέσα και καλές πρακτικές στη διδακτική της ελληνικής παραδοσιακής μουσικής και της ψαλτικής τέχνης”

π. Θεόδωρος Τσαμπατζίδης, MA, PhD

Ειδικός Μουσικοπαιδαγωγός-Επισκέπτης Καθηγητής ΤΜΕΤ,
Πανεπιστήμιο Μακεδονίας

Περίληψη: Στο πλαίσιο της ημερίδας θα παρουσιαστούν καλές πρακτικές στη διδακτική της ελληνικής παραδοσιακής μουσικής και της ψαλτικής τέχνης με την αξιοποίηση ψηφιακών μέσων. Ειδικότερα, η εισήγηση θα εστιάσει: α) στη δημιουργία ψηφιακής μουσικής βιβλιοθήκης με προσβάσιμο περιεχόμενο, η οποία εκπονήθηκε από το Μουσικό Σχολείο Θεσσαλονίκης ως έργο eTwinning, β) στη δυνατότητα αξιοποίησης κώδικα eBraille βυζαντινής μουσικής, γ) στη δημιουργία ειδικών παρουσιάσεων και σχεδίων μαθημάτων βυζαντινής μουσικής για μαθητές με διάχυτες αναπτυξιακές διαταραχές, δ) στην παραγωγή DVD για τον Απόστολο Παύλο από μαθητές με προβλήματα όρασης, ε) στην υλοποίηση συνεργατικού έργου Ηχοχρωματικές Γέφυρες Παράδοσης, στ) στη δημιουργία Διαδραστικού Χάρτη Αγιορείτικης Μουσικής Παράδοσης.

Βιογραφικό: Ο Δρ. π. Θεόδωρος Τσαμπατζίδης είναι Αριστούχος πτυχιούχος ΑΕΑΘ, Ειδικός Μουσικοπαιδαγωγός και Διδάκτωρ Μουσικολογίας του Ιονίου Πανεπιστημίου με πεδίο έρευνας τα απτικά καταγραφικά συστήματα βυζαντινής μουσικής για μαθητές με προβλήματα όρασης. Ολοκλήρωσε με διάκριση και υποτροφία μεταπτυχιακές σπουδές στο Middlesex University. Είναι μόνιμος καθηγητής μουσικής στο Μουσικό Σχολείο Θεσσαλονίκης, κληρικός και Γενικός Υπεύθυνος στο Προκόπειο Πολυδύναμο Κέντρο της Μητροπόλεως Καλαμαριάς. Συνεργάζεται ως επισκέπτης Καθηγητής στο Πανεπιστήμιο Μακεδονίας, ως ειδικός επιστήμονας με το ΙΕΠ (Νέα Προγράμματα Σπουδών, Εισαγωγική Επιμόρφωση) και ως Εισηγητής/Αξιολογητής Ανοιχτών Ψηφιακών Πόρων και Εκπαιδευτικών Σεναρίων Μουσικής. Έχει λάβει βραβεία Αριστείας και Καινοτομίας στην Εκπαίδευση, καθώς και εθνικά βραβεία eTwinning. Αναπτύσσει έντονη επιστημονική δραστηριότητα με πολυάριθμες δημοσιεύσεις και συμμετοχές σε συνέδρια.

